МІСІОНЕР

9 ГРУДЕНЬ 1992

РІК ЗАСНУВАННЯ 1897

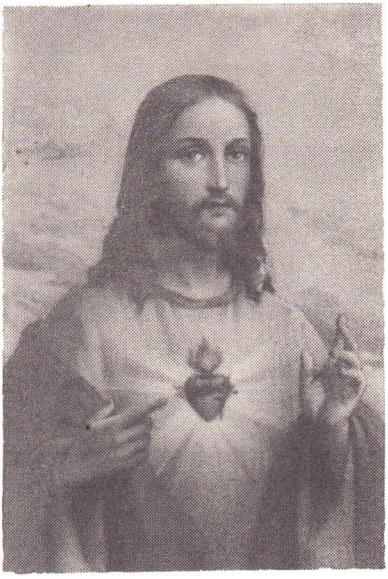

Оце, Серце, що так дуже полюбило людей...

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ.

О, божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміренням, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш в Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії всі свої молитви, справи, слова, думки й терпіння нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за святішого Отця Папу римського, за святу Церкву, за навернення грішників і у всіх намірениях Апостольства Молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяте Серце Ісуса і Марії, спомагайте св. Церкву і Україну!

Святий Йосифе Покровителю і Заступниче приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас.

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколає, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ГРУДЕНЬ

Загальне: ЗА ДІТЕЙ, ЯКІ ЖИВУТЬ У ТРУДНІМ ПОЛОЖЕННІ РОЗБИТИХ РОДИН.

"Батьківство і материнство не обмежується тільки біологічними функціями, - передавання життя. Воно сягає далеко глибше. Батьківство і материнство у світлі осіб це знаменно особливої духовної досконалості. Воно полягає на якомусь "родженні" в сенсі духовному, на вихованню душ. Тому батьківство і материнство духовне має значно ширший обсяг, ніж тілесне батьківство. Батько і мати, які дали дітям біологічне життя, повинні з черги потужним зусиллям доповнювати своє тілесне батьківство і материнство духовним батьківством через виховання", - навчає Папа Іван Павло II в своїй книзі "Любов і відповідальність".

(Продовження на стор. 16)

Місіонар
Пресвятого
Ісусового Серця

ПРАЗНИК СВЯТОГО ОТЦЯ МИКОЛАЯ

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ - ПОКРОВИТЕЛЬ НА ГРУДЕНЬ

"Величаємо тебе, святителю Христовий, Миколаю, і почитаємо пам'ять твою, бо ти молиш за нас Христа Бога нашого".

(Величання празника)

Поміж різними празниками в честь Святих, що їх пам'ять відначаємо в нашому церковному році, на осібну увагу заслуговує празник св. Миколая. Святий Отець наш Миколай здавен-давна в нашому народі тішиться великим і загальним почитанням. Не було в нас ні одної хати на Рідних Землях, де не було б ікони св. Миколая. Його ікона майже завжди видніє між намісними іконами іконостасів наших церков. Наш народ почитає його, наче свого національного святого.

І хоч від його смерти минуло понад півтори тисячі літ, то все таки він через свою добродійну любов і щедре милосердя вічно живе в серцях мільйонів людей. А його любов ближнього за кожний раз символічно відживає у дні його празника по цілому світі, коли то він тисячі й тисячі дітей обдаровує своїми дарунками. Таємниця його великого й постійного культу між усіма християнськими народами лежить у тому, що він для всіх став символом жертвенної любови ближнього та спочутливого милосердя. Про це свідчить історія його культу, свідчать наші богослуження та ревне почитання його ікон.

Культ його особи.

Не багато знаємо про життя св. Миколая. І навіть те, що знаємо, досить оздоблене різними легендами. Знаємо певно, що св. Миколай довгі літа був єпископом у Мирах, провінція Лікія, в Малій Азії. Він брав участь у Першому Вселенському Соборі 325 р. у Нікеї. Помер коло 345 року. Ціле своє життя він присвятив на діла милосердя щодо душі й тіла. Тож ще за життя називали його батьком сиріт, вдів і бідних. По смерти Господь Бог прославив його даром творення чудес, і зате дістав назву великого чудотворця. Його славні чуда були якраз головною причиною його швидкого й широкого культу.

Культ св. Миколая починає рости від часу, коли то цісар Юстиніян I (527-565) збудував в його честь церкву в Царгороді. Єрусалимський Канонар з 7-го віку під днем 6 грудня каже: "Пам'ять Миколая, єпископа одного великого города". Всі грецькі місяцеслови з 9-го століття мають його празник. Цісар Мануїл Комнен (1143-1181) державним законом приписав святкувати св. Миколая 6 грудня.. З Візантії його культ поширюється по цілому світі. Найстарший життєпис св. Миколая походить з 9-го сторіччя. На Заході папа Миколай (858-867) - перший папа з цим іменем - коло 860 року збудував у Римі церкву св. Миколая. До Німеччини його культ принесла візантійська княжна Теофано, жінка цісаря Оттона II (973-983). Латинська Церква також святкує св. Миколая 6 грудня. У Франції і Німеччині є понад дві тисячі, а в Англії коло 400 церков, присвячених св. Миколаєві.

На наші Українські землі культ св. Миколая приходить враз із християнською вірою. В другій половині 11-го сторіччя була збудована в Києві церква св. Миколая на могилі Аскольда. В Києві під покровом св. Миколая був жіночий монастир, що його фундувала жінка князя Ізяслава Святославича († 1078 р.). В цьому монастирі приняла чернече постриження мати св. Теодосія Печерського. На рідних землях було у нас багато церков у честь св. Миколая. До найстарших з них належить церква св. Миколая у Львові, що походить з кінця 13-го віку. Наша Енциклопедія Українознавства про почитання св. Миколая в нашому народі каже: "У численних народніх переказах Миколай боронить людей від стихійного лиха; найбільше він опікується тими, хто перебуває у плаванні, тому чорноморські рибалки, виходячи на промисел, брали з собою образ Миколая... У давнину - св. Миколай також заступник перед небезпеками із степів. Пісні про св. Миколая належать до найдавніших зразків української поезії, серед них такі популярні, як "О хто, хто Миколая любить".

Культ мощів св. Миколая.

Дуже важливим чинником у поширенні культу св. Миколая, передусім в Італії і на Заході, а також і в нашому народі, було перенесення мощів св. Миколая при кінці 11-го віку з Мир Лікійських до міста Барі в південній Італії.

В другій половині 11-го століття магометани заняли Малу Азію, а при тому й місцевість, де спочивали мощі св. Миколая. Італійські купці з Барі уважали св. Миколая за великого святого й опікуна мореплавців. Ведучи торгівлю з Малою Азією, вони вирішили викрасти мощі св. Миколая і перевести їх до Італії Викрадені мощі св. Миколая прибули до Барі 9 травня 1087 року. Коло мощів відразу почали діятися великі чуда, тому папа Урбан II в 1089 р. установив свято перенесення мощів св. Миколая на день 9 травня. Три роки пізніше побудовано там величаву церкву і в ній зложено його мощі. Місто Барі стало великим і славним відпустовим місцем.

Через деякий час, як мощі св. Миколая були перенесені до Барі, і в нас на Руси-Україні був встановлений празник перенесення мощів на день 9 травня. Звідси то наш народ говорить про зимного й теплого Миколая. Установлення в нас цього празника приписують переяславському митрополитові Єфремові. Він мав також описати подію перенесення мощів, уложити службу перенесення та акафист у честь св. Миколая.

Про установлення цього свята на українських землях наш історик М. Чубатий пише: "Та найбільш дивне, що це свято, встановлене папою,

свято радісне для Заходу, а сполучене із смутком для Сходу, зокрема для Візантійської Церкви, майже безпосередньо, бо около 1090-1091 р. було введене в митрополичій провінції Руської Церкви. Того свята нема в ніякій іншій частині Східньої Церкви, тільки на території давньої київської митрополії - донині не тільки в Україні, але також в Московщині й Білорусі". (Історія Християнства на Руси-Україні, Том I, ст. 416).

Культ Ікон св. Миколаля

З культом св. Миколая на Руси-Україні тісно в'яжеться і почитання його ікон. Вони в нашому народі щодо числа займають перше місце після ікон Божої Матері. Деякі з тих ікон вславилися чудами. Тут варто згадати кілька чудотворних ікон св. Миколая з княжих часів нашої держави.

В соборі св. Софії в Києві находиться ікона св. Миколая, т.зв. Мокрого. Ця ікона стала славною коло 1090- 1100 р. через особливе чудо. Чоловік і жінка з малим сином верталися з празника у Вишгороді і плили до Києва човном по Дніпрі. Несподівано зірвалася буря і хлопчик випав з човна і утонув у Дніпрі. Кілька днів пізніше знайдено його живим і здоровим але тільки мокрим у стіп згаданої ікони св. Миколая, звідси й вона дістала свою назву.

В соборі св. Миколая у Новгороді є копія вищезгаданої ікони. Передання говорить, що її знайдено в Ільменськім озері тоді, коли хворий новгородський князь Мстислав Володимирович в наслідок сонного видіння був вислав посланців до Києва за тамошньою іконою св. Миколая Мокрого. Він хотів мати копію тієї ікони для собору, що його він збудував у честь св. Миколая 1113 року.

Іпатський Літопис від 1227 р. говорить про чудотворну ікону св. Миколая в містечку Жидичині на Волині, до якої приходили молитися наші князі.

Культ св. Миколая в наших богослуженнях

Св. Миколай має в нашій Церкві не тільки два особні празники, але йому ще крім того присвячений кожний четвер у нашому богослуженні. Як богослуження обидвох празників, так і щотижнева служба його є вірним дзеркалом культу св. Миколая у Східній Церкві та нашому народі. Тут оспівується його глибока віра, чесноти, його діла милосердя, різні чуда та його заступництво перед Богом. Тут він величається як "вселенський світильник", "спочутливий і добролюбовий", "ревнивий рятівник і справжній заступник", "окраса Церкви", "доброта архиєреїв", "монахів похвала", "великий заступник", "дуже милосердний", "всіх опікун і заступник і всіх терплячих потішитель", "сиріт і вдовиць опікун".

Святий Отець наш Миколай дає нам прегарний приклад живої, діяльної та жертвенної любови Бога і ближнього. Його любов ближнього загальна, всіх обіймаюча, повна милосердя і готова помогти в кожній потребі душі й тіла.

о. Ю. Я. Катрій, ЧСВВ
„Пізнай свій обряд"

"ГЛЯДІТЬ, ЩОБ ВИ НІКИМ З ОЦИХ МАЛИХ НЕ ГОРДУВАЛИ..."

Мт.18,10-14

Дерево, яке не приносить плодів вирівають і кидають у вогонь... Але молоде дерево, навіть тоді, коли не приносить плодів, не вирівають.

Навпаки, воно нам подобається більше, ніж те, котре дає плоди. Не з погляду на те, чим воно зараз є, а задля того, чим воно колись буде...

З причини надії.

Плодами молодого дерева є надія.

Це саме можна б сказати і про молоду людину.

Турбуємося за неї, багато сил вкладаємо, годуємо і одягаємо, виховуємо; хоча задля своїх вимог і потреб вона ніколи стає для нас дуже обтяжливою. Але незважаючи на це все її любимо.

Ми любимо дітей, бо сподіваємося в них віднайти добро тоді, коли виростуть, виховаються, помудрішають та устабілізуються...

Це саме можна б сказати і про тих, котрі є маленькі духовно - про грішників, про тих, хто є злими.

Бог їх любить і при цьому дуже любить!

Він хоче, щоб і ми їх теж любили.

Він знає, що кожен з них може перемінитися у святого. І ця любов є терпеливо очікуюча, шукаюча, з надією. Вона багато разів приносила свої плоди. Згадаймо хоча б апостола Петра чи Марію Магдалину.

Любити, це не означає закривати очі на реальні недоліки людини. Ні. Любов не може бути сліпою!

Любов завжди добре бачить всі гріхи, всі недоліки та хиби. Вона ніколи не скриває, не прикрашує. Любов знає, що людина є істотою, котра має більше майбутнього, ніж минулого, яка має перед собою цілу вічність і ця вічність, незважаючи на гріхи минуле і сумне теперішнє, може бути прекрасна.

До цього всього вистачить тільки хвилинка щирого жалю і крихітки бажання виправитись.

Хто по-справжньому любить, - надіється, що ця хвилина колись прийде.

Хто любить, той спричиняється молитвою і працею, щоб хвилина переміни справді прийшла і то прийшла якнайшвидше.

Такою любов'ю нас любить Господь Бог. Кожного з нас... і такою любов'ю ми повинні себе взаємно любити: любов'ю, яка надіється, яка все простить, яка ніколи не закінчується.

Таке є Боже відношення до всіх духовно і тілесно маленьких. Приймімо його за своє власне відношення і навчімося його. Це є надзвичайно важлива справа. Щоденно нам така необхідна.

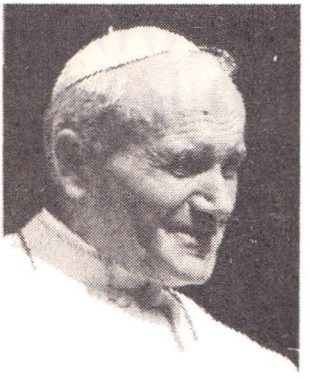

ПАПА ІВАН ПАВЛО II НАВЧАЄ

23.09.92 р. відбулася загальна авдієнція прочан із Святішим Отцем в Кастельгандольфо, де Його Святість Іван Павло II проводив період реконвалесценції після операції. Папа продовжував свої повчання про молитву: "З воплоченням Слова Божого, історія молитви зазнала вирішальної зміни. В Ісусі Христі небо злучилося з землею, Бог примирився з людством, у Всій повноті відновляється діалог між створіннями і Творцем.

Ісус Христос - це остаточна пропозиція любови Отця, а водночас вичерпна і невідклична відповідь людини на Божі сподівання, і тому Він, Втілене Слово - це єдиний Посередник, який заносить до Отця кожну щиру молитву, яка випливає з людського серця.

Просьба, з якою звернулися перші учні до Ісуса, стає і нашою просьбою: "Господи, навчи нас молитися" (Лк.11,1). Як до них, так і до нас Ісус звертається з навчанням молитви. Перш усього, він це робить своїм прикладом. Отак уже під час воплочення Ісус, входячи у світ, говорив до Отця: "Ти не хотів ні жертви, ані приносу, але приготував мені тіло. Тоді я сказав: "Ось іду, бо в сувої книги написано про мене, щоб учинити Твою волю, Боже" (Євр. 10,5-7). В дальшому житті, немає жодної важливої події в житті Ісуса Христа, яка б не була просякнута молитвою. Отак на початку Його прилюдного життя Дух Святий сходить на Ісуса, "охрестившись, молився і відкрилось небо" (Лк. 3,21). Євангелист Марко розповідає, що на початку своєї місійної діяльності в Галилеї, Ісус "вранці, ще геть за ночі, вставши, вийшов і пішов на самоту й там молився" (Мр. 1,35). Євангелист Лука каже, що "тими днями Ісус вийшов на гору молитись і провів усю ніч на молитві до Бога. А як настав день, покликав своїх учнів і вибрав з них дванадцятьох, яких назвав Апостолами" (Лк. 6,12-13). Перед тим, ніж звістити Петрові його першість у Церкві, Ісус "молився насамоті" (Лк. 9,18), а "днів з вісім по цій розмові, Ісус узяв з собою Петра, Івана та Якова, і пішов аж на гору помолитись. І коли молився, вигляд Його обличчя став інший, а одежа - біла та блискуча" (Лк. 9,28-29). Багатозначною, зокрема, була молитва Ісуса на Тайній Вечері: Син Божий висловлює своєму Отцю небесному почуття любови, прослави, просьби і довірливого віддання (Ів. гл.17). Такі самі почуття Ісус висловлює в Гетсиманському саді (Мт. 26,39-42).

Ісус навчає нас молитися також своїми словами, кажучи, що треба завжди молитись і не падати духом (Лк. 18,1); Він розповів притчу про суддю і вдовицю; Він наголошував: "Чувайте і моліться, щоб не ввійшли в спокусу, бо дух бадьорий, але тіло немічне" (Мт. 26,41).

ЗВЕРНЕННЯ СВЯТІШОГО ОТЦЯ З НАГОДИ ВСЕСВІТНЬОГО МІСІОНЕРСЬКОГО ДНЯ 1992

Дорогі браття і сестри!

1. Всесвітній Місіонерський день, встановлений у 1926 році Піем XI на прохання Конгрегації Віровчення, щороку, в дусі об'єднання й загальності Церкви, закликає нас до усвідомлення відповідальності кожної людини за розповсюдження Божої науки.

В той час, коли ми наближаємося до третього Тисячоліття нашого Спасіння, всесвітня місія робиться все більш невідкладною. Ми не можемо залишатися байдужими до мільйонів людей, які, як і ми, були врятовані Христовою кров'ю, але які живуть без належного усвідомлення Божої любові. Кожен віруючий у Христа, кожна церковна установа повинні виконати свій найвищий обов'язок - сповістити про Христа усім народам. На сьогоднішній день дві третини усього людства ще не пізнали Христа, а вони мають велику потребу у Ньому та у Його спасенному посланні.

Оскільки Церква є місіонерською по своїй природі, євангелізація є обов'язком і правом кожного її члена. Господь закликає нас вийти за межі себе самих і розділити з іншими те добро, яким ми володіємо, починаючи з нашої віри, яка не може вважатися приватним привілеєм, а лиш даром, яким діляться з тим, хто його ще не отримав. Крім того, й сама віра матиме благо, бо, будучи дарованою, вона зміцнюється.

2. Під час святкування Всесвітнього Місіонерського дня всі помісні Церкви, від наймолодших до найдавніших, від вільних до переслідуваних, від забезпечених до тих, що знаходяться у скруті, відчувають обов'язок вийти за межі себе самих, щоб нести спільну відповідальність за місію проповідування Божої науки всьому світові.

Відповідаючи, таким чином, на заклик Місіонерського дня, кожна людина зобов'язується взяти участь у Всесвітній місії Церкви насамперед через духовне співробітництво, супроводжуючи і підтримуючи молитвою почин місіонерів. Сам Ісус говорив, "що... треба молитись завжди" (Лука 18,1), й засвідчив це, жертвуючи власним життям. Будучи учнями Христа, даруємо й ми своє життя Богові через Ісуса, нашого першого місіонера.

У зв'язку з цим, великого значення набувають молитви і жертви хворих людей, котрі своїми стражданнями близькі Христові. Всі ті, хто присвячує себе пастирському піклуванню про цих людей, навчають та заохочують принести у жертву свої страждання, щоб об'єднатися з Христом, розіп'ятим для спасіння світу.

Необхідно, щоб наш дух жертви виявлячився у певних і конкретних діях. Для декого ним може бути активна діяльність у місіонерському покликанні, і вони вирушають у путь, несучи Євангельське сповіщення туди, куди їх веде Святий Дух.

Цей "рух" знаходить своє ідеальне порівняння з місіонерськими діяннями Апостолів: "Та ви приймете силу Святого Духа, що на вас зійде, і

будете моїми свідками у Єрусалимі, у всій Юдеї та Самарії й аж до краю землі" (Ап. 1,8).

3. У зв'язку з п'ятисотою річницею євангелізації Америки, пригадаймо місіонерів, які, вирушивши з Європи, принесли Євангелію людям тих земель. Ми святкуємо ці роковини в покорі і правді, дякуючи Богові за духовні блага, дароване цим давнім і благородним народам.

Сьогодні ми з радістю зауважуємо, що сучасні місіонери є не тільки представниками Церков давньої євангелізації, але й Церков Африки, Азії й Латинської Америки, де багато людей присвячують себе першому євангельському сповіщенню. У різних країнах місіонерства продовжується дорогоцінна й так необхідна праця місцевих катехитів, сильний місіонерський дух котрих робить їх невтомними натхненниками віри і надії.

Якщо й не всі обдаровані особливим місіонерським покликанням, щоб проповідувати Божу науку всьому світові, всі, проте, повинні плекати місіонерський дух та обов'язок у собі самих та у власних церковних спільнотах. Особливо єпископи та священики першими повинні відчувати відповідальність за Всесвітню місію й формувати у віруючих запал і співпрацю по відношенню до неї. Але насамперед у сімейному житті миряни зароджують любов до місіонерського покликання, будучи християнською сім'єю, "домашньою церквою", виключним місцем місіонерської євангелізації.

4. Для того, щоб ця Місіонерська неділя набула значення і вартості повної солідарності з місіями, необхідно старанно підготувати її та прожити з запалом Святкування Євхаристії є головним моментом висвітлення місіонерської суті й сприятливій відповідальній участі кожного охрещеного, кожної християнської сім'ї та кожної церковної установи. Але не можуть бути занедбані також й інші можливості місіонерської активності. Я закликаю тих, чиїм обов'язком є ця місія, викликати до життя й організувати почини, що сприятимуть успішному закінченню цього "Дня". Одночасно з наданням інформації, яка служить розвитку місіонерської свідомості кожного християнина, необхідно організувати збір допомоги. Ця мета є одним з найголовніших завдань Церкви. Так було й з Місією й служінням Христа й Дванадцяти Апостолів, котрим допомагали щедрі люди (див. Лука, 8,3).

Матеріальні нужди місій великі й зростають з кожним днем. Тому фінансові пожертвування віруючих необхідні, щоб збудувати Церкву й засвідчити любов до ближнього. У зв'язку з цим, Конгрегація віровчення дбає про всесвітню місію і своїм центральним фондом солідарності допомагає уникнути дискримінації у розподілі допомоги Церквам, а особливо бідним. Майже 70 років Місіонерський день є найважливішим церковним рухом, метою якого є посилення матеріальної і духовної співпраці. Тому вважаю за необхідне звернутися до мудрих вказівок моїх вшанованих Попередників, Папи Пія XI та Папи Івана XXIII, дякуючи яким всі пожертвування, зібрані під час Всесвітніх місіонерських днів, були призначені на нужди місій проповідування Божої науки всьому людству.

5. Дорогі браття і сестри! Підтримуючи місіонерську діяльність Церкви, тим самим ми залишаємось вірними її суті. Святий Павло радить Тимотеєві "проповідувати слово, наполягати вчасно і невчасно, картати, погрожувати, напоумляти із цією терпеливістю та наукою". Звернення Павла сьогодні стосується нас. Всі можуть і повинні зайнятися будуванням Церкви і виховувати й робити зрілими її членів у визнанні й засвідченні власної віри, бо "Місія обновить Церкву, ще більше зміцнить віру й

усвідомлення християнської суті, дасть більше запалу й руху".

У перспективі Ювілею Втілення у 2000 році я бачу зародження нової місіонерської доби. І незважаючи на всі негативні фактори, в сучасному світі виразно видно знаки зростаючого зближення людства з ідеалами Євангелії, такими, як відмова від насильства і війни, повага людини та її прави, прагнення свободи, справедливості і братерства.

"Християнська надія підтримує нас у глибокому обов'язку нової євангелізації і всесвітньої місії, і ми молимось, як навчив нас Ісус: "Хай прийде Твоє Царство, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі" (Мат. 6,10). Мотивом великої надії є збільшення місіонерських покликань, особливо у молодих Церквах, та братерська допомога, яку Церкви надають одна одній, обмінюючись священиками, згідно з духом Енцикліки "Фідей донум".

Я хочу закінчити своє звернення сердечним вітанням трудівників Євангелія, які розійшлись по всьому світу. Досить лиш звернути увагу на кількість місіонерів, які гинуть щороку, щоб зрозуміти той сильний дух жертви, що живе у душах цих жінок і чоловіків, освячених Євангелією. Дух, що підштовхнув Павла, Апостола людства, веде за собою й захищає усіх тих, хто свідчить Христові словом і прикладом свого життя.

Я також висловлюю свою вдячність усім тим, хто підтримує місіонерські старання Церкви молитвою, пожертвуваннями і солідарністю. У образі Марії, жінки, яка сказала своє беззастережне "так" Богові, вони знайдуть зразок і натхненницю щедрого апостольського обов'язку.

З цією обітницею в серці, як запоруку Божої милості, даю всім вам моє Благословення.

З Ватикану, 7 червня 1992 року, Свято Святого Духа.

Іван Павло II.

о. В. Дрібненький, ЧСВВ

ПРОПОВІДУВАННЯ - І СЛУХАННЯ БОЖОГО СЛОВА

Головним і багатим джерелом надприродного просвічення й духовного життя - є Боже слово.

Одначе, слід уже спочатку зазначити, що Боже слово суттєво різниться від людського слова; воно має таїнственну переконливу силу Всесвятого Духа. Часто, особливо в наших часах модернізму, проповіді деколи тратять свою успішність і силу, бо в своїм змісті мають забагато людського, зате замало Божого слова.

У найвищому понятті, і без порівняння, Боже Слово - це Господь Бог і Спаситель Ісус Христос. Споконвіку було Слово, і з Богом було Слово, і Слово було Бог. (Іван 1:1)

У Божественній Літургії Воскреслий Господь є "посеред нас" і діє силою Всесвятого Духа, що "всюди є і все виповняє".

У тісній злуці з повищим, Боже слово - це Святе Євангеліє Господа нашого Ісуса Христа (після Євангелистів Матея, Марка, Луки й Івана). Розуміється, Святе Євангеліє не є тільки оздоблена книга, яку бачимо на престолі перед кивотом. Святе Євангеліє, проповідуване з великою силою Всесвятого Духа - це справді діючий Воскреслий Спаситель, присутній посеред вірних завжди й на кожному місці. Тому, коли в Божественній Літургії приходить пора проголошення Святої Євангелії, вірні співають радісну благодарну пісню Аллилуя (з єврейського: Галлелу-Яг! - по-нашому: Слава Тобі, Боже!).

Отже, після припису, Святу Євангелію голосить рукоположена до того діла особа, з повною пошаною, в очевидному дусі особистої віри, переконання, без найменшої закраски втертого шаблону чи оперної афектації. "Відкинувши ложне приховування, ми не поводимося лукаво, ані не викривляємо слово Боже, але, проповідуючи явно істину поручаємо самих себе кожному людському сумлінню перед Богом... Ми маємо цей скарб у глиняних посудинах, щоб було видно, що велич сили є від Бога, а не від нас. (II Кор. 4:2,7)

Треба мати на увазі, що Церква найбільш успішно проповідує Боже слово, так Святого Євангелія як і святого Письма взагалі, в літургійних молитвах. В житті Церкви маємо керигму повсякчасно як середник спасіння, головно в літургії Святих Тайн. Це особливо проявляється в Божественній Літургії пресвятої Євхаристії, коли присутність Воскреслого Господа й його дія людського спасіння найбільш ефективна. (Сакраментум Мунді, Том III, стор. 247).

Тут Церква в цілій своїй повноті, у діянні Всесвятого Духа й участі всіх вірних, проповідає (у повному, керигматичному значенні того слова), настановляє, скріплює й підбадьорює - не так гомілією, як молитвою. У цім і є її найбільша сила передавати віру повсякчасно, тобто з роду в рід (парадозіс).

З цього стає ясним, що ділити Службу Божу на "літургію слова й літургію жертви", це штучна дихотомія, того самого покрою, що ділити людину на душу й тіло. Божі слова найголовнішого значення, цебто слова

євхаристійного освячення, цебто слова євхаристійного освячення дарів, містяться у літургії жертви.

Богу дякувати, нині західні богослови підкреслюють всю, від початку до кінця, Божественну Літургію Пресвятої Євхаристії як одну постійну цілість. Розривати інтегральну (суцільну) сполуку між Божим словом і Святою Таїною - це пещасний вислід протестанської єресі із шістнадцятого століття.

Так створення світу сталося за Божим словом, спасіння світу теж діється через Боже Слово.

На кінці маємо проповідь Божого слова з проповідальниці. Це благовістування Божого слова з амвони є суцільною частиною Божественної Літургії. Це значить, що проповідь повинна своїм змістом, новагою й метою творити злуку й єдність із літургією, а не, як це подекуди вводиться (чи вимагається "комітетовими"), тільки висловом різдвяних чи великодніх побажань. Значить, проповідь у Світлий Великдень Христового Воскресіння безперечно повинна бути найбільш змістовною проповіддю з усього року.

Не тільки похвальним, але справді будуючим був звичай в усій Галичині, установлений від непам'ятних часів, коли вірні одушевленою молитвою-піснею "Дух Святий нехай зійде на тебе..." благали Божого просвічення для проповідника перед його проповіддю.

Слово Боже - це справді сила Божа. (1 Кор. 1:18) Це слово спасіння (до Рим. 1:16), слово благодаті (Діяння Ап.14:3), примирення з Богом (II Кор. 5:19), слово життя (до Фил. 2:16) і слово правди. (II Кор. 6:7)

Боже слово має свою страхітну, не людську, але Божу санкцію: "Хто відкидає мене й слів моїх не приймає, той має суддю свого: слово яке я сказав - воно буде його судити в останній день. (Іван 12:48) Погорджувати Божим словом - це гріх проти Святого Духа, що не проститься ні на цьому світі, ані на другому. (Мат. 12:32)

Діюча сила, надзвичайні благодаті й спасенний результат Божого слова з'ясовані в оцьому уступі з Послання Апостола Павла до Ефесян: Почувши про вашу віру в Господа Ісуса і про любов до всіх святих, не перестаю дякувати за вас у моїх молитвах, щоб Бог Господа нашого Ісуса Христа, Отець слави, дав вам духа мудрости й об'явлення, щоб його пізнати добре; щоб він просвітив очі вашого серця , аби ви зрозуміли, до якої надії він вас кличе, яке багатство славного наслідця між святими і яка превелика його сила для нас, що повірили за діянням могутности його сили, яку він здійснив у Христі, коли воскресив його з мертвих і посадив на небі праворуч себе... і поставив його вище попад усе, як голову Церкви, що є його тілом, повнота того, що виповняє все у всьому. (1:15-23)

Це ж і проповідує Св. Апостол Петро в Першому Посланні (1:22-25): "Ви були послушні правді й очистили душі ваші для братньої нелицемірної любови; любіть, отже, один одного щирим серцем, відроджені наново не з тліннного насіння, але з нетліннного: словом живим і вічним. Бо кожне тіло - як трава і вся його слава - немов цвіт трави: трава висохла, і цвіт опав; слово же Господнє повік пробуває.

Це ж воно і є, те слово, що було вам благовістоване".

Боже слово, Божа сила, Божа воля - все це справджується на здійснення Божого Царства серед нас, коли воно розвивається й посилюється у Божественній Літургії.

о. Дам'ян Богун, ЧСВВ

ПЕРШІ МІСІОНАРІ ПРЕСВЯТОГО ІСУСОВОГО СЕРЦЯ

(Продовження. Поч. у № 3)

Марія Маргарита про свої об'явлення розповіла своєму духовному провідникові о. Клявдієві де ля Колюмбієр. Він, як почув про ці об'явлення і обітниці у мові почитателям Його Пресвятого Серця, зараз посвятився тому Серцю. А обітниця Ісакова: "Імена тих, що поширюють це набоженство, будуть записані в мому Серці й ніколи не будуть з Нього витерті", зробила о. Колюмбієра першим місіонарем любови гідного Серця Ісусового. Ті перші місіонарі: Марія Маргарита й о. Колюмбієр, ширили те набоженство в своїх середовищах: Марія Маргарита в своїм Монастирі, а о. Колюмбієр усюди, де працював, як священник. Марія Маргарита стала учителькою новичок і розказувала їм про об'явлення і бажання Ісусове, щоб люди почитали Його Пресолодке, Милосердне Серце, жертвенне Серце й 1685 р. разом з ними перший раз відсвяткувала празник Ісусового Серця в першу п'ятницю після свята Пресв. Євхаристії, а наступного року те свято вшанували вже всі спільно в монастирській каплиці. Пізніше в Парей збудували окрему церковцю.

о. Колюмбієр поширював цю набожність між людьми. Вона, як іскра в сухім сіні, скоро розгорілась вогнем і ширилась в католицькім світі. Цей вогонь світив і грів. Сповнилося те бажання Ісусове: "Я прийшов кинути вогонь і чого хочу, як тільки, щоб він розгорівся?" Горів і світив не тільки в Європі й за океанами. Дійшов і на нашу землю. Хто ж був першим місіонарем Серця Ісусового на нашій землі, в нашім народі? Звичайно нові способи віддавати Богові належну честь зароджувалися по монастирях. Монахи-василіяни стали тими першими місіонарями Ісусового Серця в нашім народі. Цей вогонь вони запалювали в монастирях, вона ширилася і ширилася й 65 літ після об'явлень Марії Маргарити дійшла до нас. Перше набоженство до Ісусового Серця відправили 12 березня 1738 р. в Мінську, того ж дня там оснували Братство Хр. Серця. Вони - отці василіяни уложили молебень до Пресв. Ісусового Серця, який як кожний молебень в нашім обряді, складався з так званого звичайного початку, тропарів і екктеній та відпусту. У цім молебені, на взір малого повечір'я, був канон, трипіснець Ісусовому Серцю. Кілька стихир з цього трипісенця преосвященний Григорій Хомишин вложив до теперішнього молебня до Ісусового Серця. Так, в часті відновлений був первісний наш молебень . Які це прекрасні стихири: "Прийдіте ко мні всі труждающіся і обремененні". Вони, подібно як в молебні до Матері Божої: "За всіх молишся благая", хапають за наше серце, співаючи їх, відчуваємо обітницю Ісусову: "Я успокою вас". Справді тільки наближенні до Ісусового Серця, найдемо спокій для наших душ.

(Далі буде.)

Павло Аллярд

ЖИТТЯ СВ. ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО

(Продовження. Поч. у № 7)

ПОВОРОТ З АТЕН

Василієві не судилося віднайти родинний гурток цілим, що -як він знав - був так з'єднаний та щасливий. Бабуня вмерла і батько також в слід за нею пішов до гробу. Емелія остала вдовою з десятьма діточками, і на неї спадав тягар великої батьківщини, що була розкинена в трьох провінціях. На щастя її старша донька Макрина була знаменитою жінкою з мужеським характером. Вона стала для неї помічницею вповні відданою в подвійнім її обов'язку, що його покладено на неї її вдовництво. Разом із Емілією усунулася вона до родинних посілостей в Аннезії, близько Нео-Кесарії, і тут помагала їй заразом у заряді господарства і в провадженні родини. Макрина для себе зрікалася всякої гадки про подружжя. Приобіцяла собі носити ціле життя жалобу по своїм судженім, що його її батько був вибрав тоді, як вона мала дванадцять років, а смерть їй забрала. По її думці, смерть зовсім не зірвала взаємних обітниць і вона все перед Богом уважала себе його судженою. Вся, отже, її земська любов була тепер звернена до родини та й убогих. Однак вона тужить за хвилею, коли, вільна від своїх обов'язків, що їх на себе приняла, буде могти шукати самоти, щоби там серед молитви і добрих дій дожидати злуки з обручником своєї душі. Але до того часу ціла віддана своїй праці ця подивугідна донька спомагала матір у заходах і журбах складної адміністрації, переписуючися з намісниками, урядовцями та з побирачами податків у часі, в якім тяжкі податки змушували земельних власників бути завжди в стані оборони проти них. Від цих то журб, що вичерпують сили, Макрина без пікоди сходила до найнижчих занять господарки, займала місце слуг, доглядаючи матір, та власноручно приготовляла часто їй поживу.

Василій застав чотири інші сестри вже віддані: дбалість Емілії і Макрини придбала для кожної з них як хосенне так і почесне становище. Зпоміж братів один Петро був іще дитиною: Макрина, старша двадцяти роками, адаптувала його і взяла до себе, як тільки його відлучено, та стала йому, після висказу одного свідка, "не лиш сестрою, але батьком, матір'ю, опікуном, учителем". Під кермою цієї побожної сестри виховання Петра не було подібне до виховання старшого брата. Макрина сама була вихована дуже суворо й Емелія не позволяла їй читати світських поетів і не допускала нічого студіювати, крім богословського письменства. І дійсно з поезії знала тільки псалтир, що вистачав, щоб виховувати і кормити ту вибрану душу. Подібно виховала вона й Петра, втаємничуючи його від дитинства в св. Письмо, не даючи йому ані хвилі дармувати та виполюючи з його душі спокусу шукати іншого знання в посторонніх професорів. Читаючи ці подробиці, відчувається, що там вже не стало Василія - батька; без сумніву, він дав би був ширший напрям у вихованні, що вида-

ється більше відповідним молодій дівчині, як мужеві, призначеному до прилюдного життя або до публичних справ, Петро з улягліcтю ніпов по шляху, зачеркненім рукою, яку він любив і не шукав зовнішньої розваги, хіба в ручних працях. в яких скоро відзначився. А втім дальше його життя покаже, що це вихования трохи несміле не пошкодило ані розвиткові його ума, ні практичній вартості його характеру; хоч він мало писав, зате багато діяв і став хоробрим Божим слугою.

З поворотом застав Василій свого третього брата Григорія ще на службі світового життя. Ніщо не вказувало в цій хвилі на високу святість майбутнього єпископа Нісси. Одержавши по смерти свого батька свою частку спадщини, Григорій, хоч і приготований на все дуже старанним вихованням, не спішиться з вибором якогось стану. Аж пізніше, хитаючись якийсь час між Церквою а життям цивільним, став професором риторики, відтак звернувся цілком до Церкви. Однак у хвилі, в якій ми є, його гадки були далекі від цього. Здавалося навіть, що тоді відчував він остуду в житті релігійнім та глядів з пудьгою на побожні практики, в яких находила уподобання його мати. Цілком інакшим був другий брат, Навкратій, віком найближчий Василієві, любимець Макрини. Хоронний, сильний, ученій, посідав всі інтелектуальні прикмети своїх братів, з тілесною силою і найкращим здоров'ям. У двадцять другім році давав у Нео-Кесарії публичну конференцію, а одушевлені оплески привітали цей повен надії початок. Однак потяг сильніший, як вся людська амбіція, повів його незабаром на пустиню. В товаристві тільки одного слуги, що поділяв його почування, відійшов на пагорб покритий густим лісом, багатий у звірину, у стіп високих гір біля ріки Ірису. В цім місці, "віддаленім від поменкання Емелії три дні дороги, - і завважує його біограф із притиском, що говорить багато про злидні того часу - далекий так від гамору міст, як і від неспокою та натовпу війська і суддів", Навкратій оснував захист для старців. Звинний у всіх тілесних вправах, був знаменитим ловцем і зручним рибалкою: кормився він дичиною, що убивали його стріли, і рибою, зловленою в ріці. В тім ото місці, один чи два роки після повороту Василія до батьківщини, помер від випадку на ловах.

Спочатку Василій тільки коротко гостював серед родини. Тоді не Понт потягав його, але передусім Кападокія. Там бажав він ходити на лекції філософа Евстатія. Він, однак, був в Єгипті в той час, коли Василій шукав його в Кападокії; ані тоді, ані пізніше не вдалося Василієві з ним зійтися. Та мешканці Кесарії, горді університетськими лаврами, що відчали їхнього молодого співгородянина, намагалися його задержати. Вони жертвували йому катедру риторики. Це значило відчинити перед ним негайно кар'єру його батька. Приняв її серед загальної радости. Поважали його, каже панегірист, "мов другого основателя і покровителя міста". Хоч би ці слова були пересадними, дозволяють принайменше судити, як велике було одушевлення. Лекції Василія відновили вповні сподіваннім городян. Навчав він протягом досить довгого часу риторики в Кесарії з найбільшим успіхом. Але цей успіх зробив, що й дейнде його бажали мати. Хоча він родився в Кападокії, то однак стара колиска і властивий осілок його родини був у Понті. Мешканці Нео-Кесарії намагалися спорити з Кападокійською митрополією за блискучого бесідника. Вони вислали до нього посольство складене з перших городян міста. Василій відкинув їх предложення. Коли пізніше навідав родину, поновлено спроби, натовп зчинився довкруги нього і змагалися - силою його задержати. Про цей то голосний виступ Василія в прилюдній навчанні говоритиме пізніше Гри-

горій Назіянзенський, коли заявить, що Василій виступив на сцені і віддався на часок театрові світу. Коли й Григорій вирвався з Атен, почувався також обов'язаним присвятити якийсь час свої таланти для своїх співгородян: треба було йому чи то провадити судові справи, чи то навчати в містечку Назіянзі. Як це він каже в своїй цікавій автобіографічній поемі, "він трошки танцював для своїх другів". Однак додає, що він і Василій неохотно виставляли себе на подив публики. Щодо Василія, то це не є цілком правдиве. Точніші вісті голосять нам, що він не був нечутливий на перші відгуки слави. Бистре око Макрини замітило скоро ті порушення власної любови. Вона спостерегла, як Василій "гордів своєю вимовою і своїм знанням"; вона бачила, "як він легковажив усіх тих, що стояли високо гідностями, ставляв себе в своїй душі попад достойників міста". Вказати йому на марноту світу і нічевність самої красномовности, голосити йому покору й убожество, запалити його бажанням досконалости, яким вона з кождим днем все більше горіла - це не було понад сили Макрини. Її слово щире і просте доходило завжди до цілі, не даючи себе спинити закидами чи викрутами, вона знала колишнього Василія й уважала його здібним до вищого життя, як те, що є у звичайних людей. А це не тому мовби вона була ворогом звичайних обов'язків життя, - вона, що була зарученою та помогла своїм сестрам одружитися. Але вона уважала, що Василій покликаний до чогось іншого і була переєвідчена, що примани світу спихали його з дороги його правдивого звання. Вона це сказала йому сміло, а він їй повірив.

(Далі буде.)

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ГРУДЕНЬ

(Закінчення. Поч. на 2 стор.)

Батьки повинні пам'ятати, що вони обидвоє в однаковій мірі є відповідальні за свою дитину і то не тільки в сенсі фізіологічному, але й у виховно-моральному. Сім'я повинна стати для дитини її малим світом, в котрому вона б отримувала все необхідне для її морально-духовної формації. В сім'ї дитина повинна знайти радість і щастя.

Але, на жаль, багато тепер є сімей "розбитих"; це ті сім'ї, в котрих немає батька, чи матері. В таких сім'ях діти дуже страждають і не можуть гармонійно виростати і виховуватись. А згодом, коли стануть дорослими і забажають створити свої власні сім'ї, - не зможуть це зробити.

Свята Церква завжди наголошувала, що за замислом Всемогутнього подружній зв'язок є нерозривним. Цієї нерозривності подружжя домагаються самі подруги і їх діти.

Молімось, щоб наші українські діти виховувались у нормальних, глибоко моральних сім'ях, де процвітатиме любов, святість і тихий мир.

Місійне: ЗА МИРНЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ В ЮГОСЛАВІЇ, ЩОБ СПРАВЕДЛИВІСТЬ ПРОЩЕННЯ І ЛЮБОВ ВІДНОВИЛИ ЛЮДСЬКІ ДУШІ ТА ОБЛИЧЧЯ ЦІЄЇ ЗЕМЛІ.

Наше: ЗА ВІРНІСТЬ, ЛЮБОВ І НЕРОЗРИВНІСТЬ НАШИХ УКРАЇНСЬКИХ ПОДРУЖ.

о. І.Назарко, ЧСВВ

ПОЧАТКИ І РОЗВИТОК МАРІЙСЬКИХ ДРУЖИН У СВІТІ

Як багато величавих Божих діл, так і Марійська Дружина, має незапомітні початки. Справді приходить вона на світ в сяйві повітньої культури й у метрополії культурного світу - в Римі, одначе її народини невідомі й безрозголосні. Тодішні й сьогодішні церковні обставини мають багато аналогій. Цікавим явищем в історії Марійської Дружини є те, що вона не тільки народжується в час дуже важкий для Церкви, але й пізніше свій найбільший розвиток і розмах у праці вона проявляє якраз у час найгрізніших ворожих наступів на Церкву.

"Родиться вона в центрі християнського світу в другій половині XVI століття (1563 р.), саме в час, коли реформація завдала Церкві дуже болючі рани, грабуючи в неї щораз то нові землі й нові душі. Саме тодішня інтелігентна молодь (шляхетська й міщанська) переймається фальшивими доктринами й несла їх з юнацьким запалом, як щось нове між своїх і чужих. Нова новість неслася зі скорістю вітру в найдальші країни та огортала майже всі народи й усі стани. Новаторські кличі реформаторів несли зі собою жахливу моральну й матеріяльну руїну їх сліди значаться всюди ненавистю, брязкотом зброї, кров'ю і згарищами. А сила тих погубних кличів була така велика, що підбивала не тільки мирян, але й священиків, монахів, а навіть єпископів.

В той час, коли вселенський Собор у Тренті кінчав свої довголітні наради над оздоровленням церковних відносин і спиненням жахливої новости (1563 р.), в Римі починала своє існування нова церковна організація - Марійська Дружина, яка мала дуже успішно спричинитися до реалізації Соборових завдань. Оце молодий, нікому незнаний чернець о. Іван Лейніс (Leunis) - родом бельгієць, учитель нижчих кляс у Collegio Romano збирає школярів після науки перед провізоричним престоликом у класі. Коротка молитва або пісня до Пречистої Діви, недовге слово до хлопців, розмова на релігійні теми і спільні молитви - оце звичайні точки програми цих перших Дружин. Деколи замість релігійної розмови є духовне читання з якоїсь цікавої книжки.

З цих незамітних сходинок постає незабаром кружок, що називає себе: "Congregatio Beatissimae Virginis Mariae" - Дружина Пресв. Діви Марії. Вже в другому році існування Дружина нараховує 70 членів і одержує перший правильник. Правильник приписує такі релігійні практики, як: присутність на Службі Божій, часта св. Сповідь і Причастя, зібрання, а теж вчинки милосердя для ближніх, як: милостиня, відвідування хворих у шпиталях і т. д. Остаточною ціллю Дружини є поступ членів у чесноті й поступ у науці.

Після двох років існування Марійська Дружина малих учнів втішається наглядними успіхами: учні відзначаються надзвичайною побожністю і пильністю так, що старші учні просять, щоб заснувати таку Дружину й для них. Згодом теж інші римські школи просять своїх катехитів про

згуртування їх у Марійських Дружинах. За кілька років Марійська Дружина опановує майже всі середні школи в Римі, а також школи в інших містах Італії. Вже в двадцять років після заснування першої Марійської Дружини число лицарів Марії, які себе називали "Sodales Mariani" виносило понад 30 тисяч молоді.

Не минуло й сорок літ, як Марійські Дружини вийшли із сонячної Італії, перейшли Альпи, переплили океан і здобули колегії та школи майже всього культурного світу.

Попри духові й духовні успіхи до розквіту Марійських Дружин багато спричинилися признання й привілеї Христових Намісників, дані Марійським Дружинам уже в їхній молодості. Вже Папа Григорій XIII надає Марійським Дружинам багато відпустів 1584 р., Григорій XV надає їм інші привілеї, а Венедикт XIV у т. зв. "Золотій Булі" (Gloriosae Dominae) 1749 р. пише, так сказати б похвальний гімн у честь Марійських Дружин. Одночасно цей же Папа дозволяє приймати до Марійських Дружин дівчат і жінок. Тоді число членів майже подвоюється. З ходом століть ідуть нові признання і нові привілеї від чергових Христових Намісників аж до Папи Лева XIII і св. Пія X, який називає Марійські Дружини "найкращою потіхою в усіх своїх журбах".

У 1910 році Марійські Дружини дістають новий "Загальний" (нормативний) Статут, який є результатом старанних нарад міжнародного з'їзду оо. провідників Марійських Дружин. Такі з'їзди в останніх десятиліттях відбулися в: Мадриді, Саньяго, Барселоні, Будапешті, Фрибурзі, Ліпцу, Інсбруці і т. д.

Щодо чисельності Марійських Дружин можемо подати такі цифри: В перших 240 роках (від 1584-1824) до матірньої Дружини в Римі званої Prima Primaria прилучено 2.476 Дружин. В дальших тільки 40 роках (до 1846 р.) прилучено 7.040 Дружин, а з кінцем 1925 р. число всіх членів досягло шістьох мільйонів. Майже перед війною (1938 р.) було понад 55 тисяч Дружин з 8 міл. членів.

(Далі буде.)

Роман Брезіцький

ОТЧЕ, КРИЧІТЕ!

(Продовження. Поч. у № 8)

- Згоден. Якщо нема інших, я згоден.

- Тоді ви повинні підписати документ - поруку і зайнятися працевлаштуванням тих молодих людей. Декількох з них я вам допоможу влаштувати. Але, чи і ви не допомогли б мені в одній справі?

- Просіть, пане майоре, я ваш довічний боржник, - не без радості в голосі сказав о.Стефан.

- Сьогодні увечері підійде до вас мій приятель і розкаже про все, що йому потрібно від вас. То справи духовні.

- Буду чекати. Чим зможу - допоможу.

Увечері до о.Стефана справді прибув високий білявий капелан і просив помочі в обряді причащання німецьких солдат. Отець Стефан дав згоду.

А через два тижні йому довелося переховувати у церкві, на хорах, пораненого німцями сотника УПА. Нога партизана погано загоювалася, але священик доглядав його, промивав рану, міняв бинти. Сотник в гарячці безперестанку воював, сварився, називав якісь імена, прізвища.

Видужавши, відкрився о.Стефану, що його сотня помстилася польським націоналістам за винищене село Яворівка - знищила в отвіт село Острозьке, де проживали одні поляки. І о.Стефан пригадав собі те страшне видовисько, що вжахнуло його у Яворівці і в Острозькому. Його у ці місця було кликано на відправу по загиблих. І українці, і поляки померли одинаково страшно.

- Ви вчинили зло, - сказав о.Стефан сотникові. То не добавляє чести Вам і слави Україні. Гріх великий, - його голос аж затвердів од суворого тону.

- Отче, а поляки зробили добре?

- Ви одинаково винні.

- Отче, ми ж не на їхній землі.

- Тим більше, не можна убивати на своїй землі. І убивати взагалі.

- Я не розумію вас. Ми виборюємо волю Україні.

- Боріться, але тільки духовною, мирною непокорою. І тоді переможете. Терпіть - так учив Ісус.

- Хіба так визволишся? Спробуй, будь вільною людиною, коли тебе за горло хапають.

- То що ж, краще ухопити іншого?

- Ні, але в усякому разі не чекати заки він тебе задушить.

- Сотнику, люди в Острозькому були цивільними, мирними.

- Погублені українці в Яворівці теж не мали зброї і ніколи не вбивали поляків.

- Так ми з вами, вояку, постійно будемо заходити у тупик. А між тим розв'язка є. То Ісусова наука. Хто меч підійме - від меча загине. Прийде час - і Україна буде вільною. Лише б, головне, самі громадяни цієї майбутньої вільної України були готові внутрішньо достойно прийняти цей божий дар.

- Без боротьби?

- Ні, без кровопролиття, без убивств. Люди від безсилля починають махати зброєю. Насправді - сила у чесній вірі, в освіченості кожного, в жертовній любові.

- Отче, ви занадто старі стали, щоб зрозуміти патріотичний запал молодих українців.

- Мені їх просто шкода, невимовно шкода. Хай береже їх Господь.

- Отче, народ з такими поглядами, як у вас, приречений на вічне рабство.

- На вічну свободу, сину. Бог кожного із нас, хто живе на землі, спитає не за Україну, не за Польщу, не за Росію, а спитає, що ти зробив доброго, а що злого.

- Спустіться на грішну землю, отче.

На цім діалог священика і пораненого сотника заходив у безвихідь. Отець Стефан замовкав і мовчкома промивав та бинтував рану.

Однак після таких розмов партизан мимоволі чіплявся думками за слова о.Стефана - і тоді його душа ставала місцем боротьби власних поглядів і суджень священика. "Ні, не можна терпіти ворога на своїй землі. Як то так: він буде пити мою кров, а я буду усміхатися і терпіти? Скільки можна терпіти?! Половців терпіли, татар терпіли, поляків терпіли, а тепер москалів та німців терпимо. Господи, і чому ти Україні таку долю дав? Не життя, а безконечне терпіння.

Зі всіх сторін на сотника дивилися святі з ікон. Він запитував їх поглядом і не чув відповіді. Коли настала ніч - ікони оживали. Сотник інтуїтивно відчував, що там, за брамами темені є якесь життя, є неспокій. Тайна темені одухотворювала лики святих тим, що ховала їх від очей. Але зорі, що золотими корінцями виростали високо в овальних вікнах церковних бань, перетворювалися в очі тих ікон і мучили душу. Сотника тривожив образ однієї жінки. Він уже марив ним. А коли поміж тими зірками в овалі вікна з'явився яскраво і чітко цей образ - сотник заволав, закривши обличчя руками.

То була та сама Оксана.

... У селі Острозькому десятник Сава викликав її з хати і сказав, щоб вона, українка, негайно покинула польське село і поверталася додому - село буде знищено. Сава знав Оксану давно. На це та мужня жінка відповіла:

- У мене тут чоловік і діти, - й повернулася до хати.

Сотник розстріляв її власноруч.

Після появи убитої в церкві, він більше не зміг там почувати...

Отець Стефан не мав ні дітей, ні дружини. Вів монаший спосіб життя. Кілька місяців на воді і хлібі випробовував себе у підземеллі чоловічого монастиря. Там його серце наповнювалося молитвами і службами Божими. Прийняв священицький сан. Митрополит Андрей Шептицький на початок вручив йому сто злотих, чемодан, зонтик і парасолю і реверенду.

Тих сто злотих о.Стефан віддав одній молодій жінці, що стала покриткою...

Нова влада послала за о.Стефаном аж трьох автоматників на чолі з офіцером. І вели під дулами, примусивши підняти й покласти за потилицю руки.

Начальник НКВС ступив кілька кроків назустріч священикові. Силувано усміхнувся, ніби хотів пом'якшити зустріч. Був у гімнастерці із стоячим коміром, у рипучій, як чоботи, портупеї, напрасованих галіфе, з

лицем вибритим до синяви й густим темним чубом. Ще молодий. Не більше сорока. Говорив по-українськи.

- Ви вільні, - сказав до чекіста, який супроводжував священика. А як той вийшов - продовжував.

- Отче, вибачайте, що потривожили вас.

- А ви не могли послати за мною цілий полк і вести через місто, мов злодія чи убивцю! - з гідністю підняв голос о.Стефан.

- Як розумію вас, але якби ви не йшли під дулами автоматів, а просто люб'язно розмовляли з нашими людьми - то бандерівці могли би вас запідозрити у зв'язках з нами... А втім, я приношу вам свої вибачення і надалі, якщо буде потреба, викликатиму вас тільки письмово.

- Не треба вам мене викликати ні під охороною, ні письмово! Я стара людина. Чого ви хочете від мене?

- Обставини вимагають, щоб ви, отче, перейшли на православну віру, - сказав, не дивлячись в очі.

- Чому ви займаєтеся цим? Ви ж політична організація?

- То не від мене залежить, не від мене, отче, - майор пильно зиркнув у бік дверей.

- Це ви знайшли хрест і передали матір'ю мені?

- Тсс! Тсс! Чого ви так голосно? Тут стіни мають вуха.

- У вас дуже розгублене лице, майоре.

- З вашої ласки, отче.

- За хрест дякую обом - мамі і вам. Але я так і не розумію, навіщо ви мене так нагло сюди затягнули?

- Хочу, щоб ви поступили розумно. Перейдіть на православну віру і врятуєте храм, себе від Сибіру. Ви ж не зрадите цим Ісуса. Зміна обряду - то ще не зміна віри. До речі, ви Служби Божі й надалі можете вести по греко-католицьки, лише підпишете формальний папір про перехід. Правте собі і чекайте ліпших часів. А зараз, отче, кричіть.

- Так-так, і якнайголосніше. Кричіть, зойкайте, стогніть.

- Я вас не розумію. Навіщо?

- Вибачайте, але у нас є неписані закони. Ми з вами трохи артисти. Тільки от гра западто серйозна, - промовивши ці слова, майор певідь звідки вийняв тонкий і гнучкий, як шпіцрутен, металевий прут, підняв його і з свистом опустив на бильце дивана.

- Ти будеш довго, старий, мовчати! Негідник! Прислужник німецький, - заволав майор, вибиваючи пилюку з дивана. А між тим тихо зашепотів: - Та кричіть же, отче. Хай ті, що за дверима, думають, що я з вами по-нашому веду бесіду.

Отець Стефан сидів не в силі й слова вимовити. Тоді майор почав сам зойкати, стогнати, скрикувати. Робив це так умілю і з душею, що о.Стефану мурашки попід шкірою заворушилися. Майор бив і зойкав, стогнав і знову бив. Для більшої емоційної напруги увімкнув патефон на весь голос і перекрикуючи його, бив, бив.

Отцю Стефану здалося, що перед ним просто божевільний чоловік.

Втомившись од наруги над самим собою, майор повалився на диван.

- На нині концерт закінчено, отче. У мене більше сил нема. Я вас покличу ще на другий тиждень. Виходьте, згорбившись, ідучи стогніть як можете голосно, тримайтеся стіни, бо обом нам не минути біди. Ідіть.

(Далі буде.)

о. Йосиф Бурай, ЧСВВ.

КАПЛИЧКА НА ВИСОКОМУ ЗАМКУ

Щороку то нові і кращі одна від одної виростають на нашій Галичині церковні споруди. І в цих творах людських рук і Божої величності бачимо нахил українського серця до свого Творця.

В центрі Львова височіє, красується масстатно "Високий Замок". А під крислатим віттям його дубів і буків заховалася здається всіма забута і закинута, знищена часом невеличка каплиця. Ніхто з мешканців уже напевно не пам'ятає, хто її будував і на яку пам'ятку. Кажуть, що стоїть вона не десятиліття, а століття. Бо сама Пречиста появилася на тім місці і охороняла наш укріплений замок від нападу ворогів. А і джерельце виприснуло на місці появи. Побожні люди поставили тут скромну споруду - каплички, і сюди почали приходити. Люди - співали пісні і молебні до Богородиці. Але ось приходить час тяжкого досвіду. Руйнуються храми людських рук, нищиться все святе. А найперше руйнується храм в серці народу. Не оминуло це нещастя і вище згадану капличку. Тільки оббиті і пусті стіни залишились як свідки людської пустоти. І щоби ще більше заросла стежка сюди, то і джерело хотіли осушити. Та цілюща водичка і через бетон просочувалася і чудотворна гамує спрагу не тільки тіла, але й душі. Тоді привезли труби і в друге місце проклали підземний шлях - розділили.

Але як всюди, так і тут добра християнська душа бажає надолужити Божу зневагу. Парафіяни Церкви св. Онуфрія приклали свої руки і ще більше серця і прибрали капличку. А в празник Покрова Пресвятої Богородиці відбулося освячення каплички і чудотворного джерела.

Йдімо до заступниці в терпіннях і болях і виливаймо свої серця перед нею, а водичка з джерела нехай кріпить і дає нам сили в паломництві до обіцяної Землі.

Посвята каплички

СВЯТКУВАННЯ 100-ліття СЕСТЕР СЛУЖЕБНИЦЬ В УКРАЇНІ

Цього року 1992 наші Сестри Служебниці Непорочної Діви Марії відзначили 100-літній ювілей від заснування свого Згромадження. Невеличке духовне зерно, кинуте 100 років тому назад Небесним Сіячем - Христом, через трьох співзасновників: о. Єремії Ломницького, ЧСВВ, о. Прелата Кирила Селецького та першої Сестри Служебниці Йосафати Гордашевської в невеличкому селі Жужелі (тепер Жужеляни), впало на родючий грунт, і незабаром наші села і міста, а згодом і заокеанські країни були полем невтомної діяльности Сестер Служебниць.

Ми щасливі, що пережили 100-літній Ювілей нашого Згромадження в Україні саме в час воскресіння, коли наша Церква діє, як повністю визнана і правна одиниця, і всі її сили спрямовані на духовне відновлення через пізнання найвищої Особи - Ісуса Христа, на відродження нашої духовної і національної спадщини, на відбудову Божих храмів та монастирів, які з глибин віків були осередком культури і освіти.

Наші Сестри Служебниці приділяють великої уваги вихованню дітей і молоді; доглядають за хворими в медичних установах; піклуються сиротами, немічними, одинокими і похилими віком; надають духовну, моральну і матеріяльну допомогу потребуючим; дбають про красу Божих храмів; стараються про поширення Божого Царства серед нашого народу, дають приклад молитви та самовіддано праці для ближніх на протязі своєї столітньої історії.

Беручи свій початок у Галичині, Згромадження Сестер Служебниць Непорочної Діви Марії розгортає тепер апостольську діяльність також і в Канаді, Бразилії, Сполучених Штатах Америки, Польщі, Хорватії, Боснії, Сербії, Словаччині, Франції, Англії, Німеччині Аргентині, Італії, нараховуючи коло тисячу членів.

Наприкінці серпня представниці Згромадження з кожної з тих країн з'їхались в Україну, щоби разом із своїми спів-Сестрами в Україні відсвяткувати свій визначний ювілей.

Святкування Сторіччя Згромадження розпочалось радісним і Богом благословенним днем - 23 серпня р.Б.1992, на який з чотирнадцяти країн світу з'їхались до м. Львова Сестри Служебниці, немов ластівки до рідного гнізда, щоб взаємно поділитися своєю радістю й любов'ю з приводу 100-літнього ювілею нашого Згромадження, об'єднатись у спільній молитві, щоб одним серцем і однією душею прославити Бога, який є центром нашого життя, щоб взаємно себе збагатити, вручити Христові свої серця. Зібралось їх тут понад дві сотні, викликаючи загальне зацікавлення львів'ян, яким ще ніколи не доводилось бачити стільки черниць, від похилих віком до юних, перед якими простягається ще довгий шлях Богові посвяченого життя. "Як це можливо? Звідки вас так багато?" - лунали запитання, супроводжені сльозами зворушення і радости, що довга зима атеїстичної неволі не змогла знищити монашого життя, яке тепер відроджується у всій повноті, долаючи всі труднощі сучасного історичного моменту.

І ось 23 серпня, у львівській Свят-Онуфріївській церкві ОО. Василіян, де сто років тому назад перша Сестра Служебниця - Йосафата Гордашев-

ська одягнула монашу рясу, урочистою святою Літургією, очоленою Главою нашої Церкви Блаженнішим Мирославом Іваном Любачівським, розпочались святкування сторічного ювілею.

Церква ЧСВВ та її подвір'я ледь містили всіх тих, хто прийшов на цю відправу. Відомий хлоп'ячий хор "Дударик" збагатив Святу Літургію нотами небесної радості.

У проповіді Блаженніший Любачівський підкреслив минулий і теперішній невтомний апостольський шлях Сестер Служебниць, подякуваав їм в імені української греко-католицької Церкви та побажав, щоб Господь винагородив сторицею добрими і святими покликаннями справжніх апостолів єдності, які ширитимуть Божу науку нетільки в Західній Україні, а й по всіх усюдах нашої розлогої Батьківщини, аж до краю землі. Він сказав: "Дійсно, дивлячись очима історії на пройдений столітній шлях, можемо сказати, що Христове зерно вродило всотеро. Нехай ці святкування будуть для вас, преподобні і дорогі Сестри, заохотою і спонукою до дальшої апостольської праці, до плекання чеснот і святості.

А український народ нехай пам'ятає, що монастирі, Чини, Згромадження є запорукою Божого благословення. Нехай пам'ятає, що християнське життя і молитва - це перша найконечніша і найосновніша підстава нашого спасіння. Нехай пригадає собі український народ той факт, що коли б наші монастирі і духовні установи були наповнені добрими і відданими ченцями і черницями, то була б сильною і процвітаючою наша Церква".

Головна Настоятельска Згромадження Сестер Служебниць, Мати Францішка Библів у своєму виступі особливо підкреслила той факт, що саме в цій василіянській церкві св. Онуфрія молода львів'янка Михайлина Гордашевська знайшла духовний провід о. Єремії Ломницького, ЧСВВ, співзасновника Згромадження. Тут зродилось і зміцніло її покликання. Саме тут 24 серпня 1892 року вона прийняла чернечу рясу та ім'я Йосафати, звідси вирушила до с. Жужеля, щоб розпочати нове Згромадження в украиській греко-католицькій церкві.

Не бракувало в церкві Святого Онуфрія щирих і зворушливих привітів, поздоровлень від дітей, молоді, парафіян та інших монаших Згромаджень.

Протягом двох наступних днів Сестер Служебниць гостинно прийняв актовий зал Львівського медичного інституту. "Наша столітня подорож" і "Наше служіння в другому столітті" - такими словами Сестри Служебниці охарактеризували цю зустріч. Сестри з усіх 14-ті країн світу представили свою історію, розвиток, теперішню діяльність, накреслили своє служіння Богові і народу в наступному столітті, завдання в сучасних умовах. Дякували всевишньому за ласку й благословення, прославляли Пречисту, посвятивши Їй Згромадження. Були це також і дні глибшого особистого знайомства, адже переважна більшість Сестер з діяспори ще особисто не знала Сестер з України, бо ж це вперше, що змогли вільно зустрітись на рідній землі. Але від першої миті всі відчули, що є членами однієї великої родини Сестер Служебниць та що всіх об'єднує щира любов та порозуміння.

Сестер порадував свом виступом дитячий ансамбль "Писанка". Виступив також і хор Львівського політехнічного інституту під керівництвом п. Яциняка, який, до речі, виконав Гімн Згромадженняч Сестер Служебниць Непорочної Діви Марії на честь 100-ліття, який в Канаді написали Сестра Ювепалія Канюк і новичка Маріям Федорко.

"ОПУС ДЕЇ" - ДІЛО БОЖЕ

Блаженний Хосемарія Ескріва де Балягер 2 жовтня 1928 р. заснував "Опус Деі" - Діло Боже, тим він відкрив віруючим новий шлях освячення себе посеред світу, працюючи в своїй професії та виконуючи свої громадські та родинні обов'язки, стати закваскою інтенсивного християнського життя у всіх середовищах. "Опус Деі" допомагає людям жити так, як навчав Христос, - справжнім християнським життям у всіх середовищах, не залишаючи своєї професії, соціального стану чи заняття. Організація "Опус Деі" 28 листопада 1982 року була установлена, як особиста Прелатура Католицької Церкви.

До "Опус Деі" належать різні люди, щсо мають різні професії, старші і молоді, багаті і бідні, чоловіки і жінки, хворі і здорові; всі ті, що бажають у своєму житті знайти Христа, Його наслідувати і другим людям допомагати любити Бога та людей.

Розповідає Марія Лобай, українка з "Опус Деі", яка проживає в Америці: "Я мала нагоду особисто запізнатися із Засновником"Опус Деі" Блаженним Хосемарія Ескріва де Балягер. Це було в червні 1970 року в Мексиці. Я приїхала туди з Північної Америки, щоб з ним зустрітися; багато людей з різних країн туди з'їхалося, щоб послухати його та говорити про Бога і християнське життя. Одного дня я мала щасливу нагоду розмовляти з ним. Я сказала, що приїхала з Америки і що я є першою українкою, що належить до "Опус Деі". Тоді я була дуже зворушена і хвилювалася. Він мені говорив про комунізм, і сказав, що добре знає, що таке терпіти під комунізмом, бо й сам пережив щось подібне. Хосемарія Ескріва з любов'ю подивився на мене і сказав: "Скажи людям свбєї країни, що ти говорила з священиком, що дуже любить Україну; скажи їм, що треба прощати, вибачати і любити. Простіть їм, - він говорив про комуністів, - і тим будете Божими і українцями. Постарайся, щоби були покликання до "Опус Деі", бо може незадовго зможемо працювати для України". То був 1970 рік, коли ніхто навіть не міг би подумати, що таке може бути можливим. Тепер я молюся, щоб незадовго це сталося дійсністю; щоб Україна йшла вперед цим шляхом, про який Блаженний Хосемарія Ескріва говорив, - любити, прощати і вибачати.

До "Опус Деі" належать різні люди, більшість людей є світськими; є жонаті і ті, що не вийшли заміж, молоді і старші. Але також належать до "Опус Деі" священики, які духовно допомагають тим людям, котрі живуть у світі і живуть вони тим самим духом, котрий дістали від Блаженного Хосемарія Ескріва. Є різні центри, де "Опус Деі" духовно допомагає людям, проте головний апостолят, - це робота кожної конкретної людини з тими, з ким людина співпрацює: із сусідами, товаришами, тими, хто далекий від Бога, це найголовніша праця. Але також виконується апостолят через різні центри, є й університети в Іспанії, на Філіппінах, в Аргентині, Колумбії, Мексиці, де є різні ділянки, не тільки духовні, але й медицина, інженерія, педагогія. Також є допомогові центри, звідки подається духовна допомога для молодих людей та дітей, щоб могли вміло використати свій час і навчитися чогось нового. Так, що це є дуже широка поміч, яку надає людям "Опус Деі". В 1974 році була видана українською мовою книжка Хосемарія Ескріва "Шлях", - це 999 пунктів, які можна прочитати, подумати і помолитися. Автор там говорить про віру сучасної лю-

дини, про любов, про радість, про науку, про товариство та про багато інших речей, які дуже допомагають духовно. Появилася і друга книжка українською мовою "Ось переходить Христос" - вона буде корисною всім, хто має бажання допомагати ближнім, може бути дуже корисна священикам. Молюся і надіюся на той день, коли люди з "Опус Деі" зожуть почати працювати на Україні і тому прошу, щоб українці за це молилися, бо я певна, що діло Боже багато допоможе кожній людині з України і цілій Україні".

Діло Боже - "Опус Деі", це насправді Божа справа і Господь ним керує, воно повинно розійтись по всьому світу, шляхи вже відкриті, мури впали і тепер Україна чекає на Слово Боже. Діло Боже є в Божих руках і "Опус Деі" також принесе великі плоди і на Україні.

Всі, хто зацікавився Ділом Божим - "Опус Деі", відчувають в собі цей внутрішній поштовх із свіжим запалом розпочати новий духовний шлях до Бога, ми подаємо адресу, за якою вони можуть звернутися, щоб отримати інформацію:

Prelatura OPUS DEI
Viale Bruno Buozzi, 73
ROMA - ITALIA

У листопаді ц.р. Згромадження Сестер св. свмч. Йосафата урочистою Літургією відзначили 200-ліття свого заснування. Отці Василіяни щиро здоров'ять преподобних сестер-Йосафаток і бажають ласк Божих, допомоги св. Духа та опіки св. Йосафата.

Ольга Потурай

ЗВОДИТЬСЯ ХРАМ БОЖИЙ

Куди ми йдемо, коли хочемо запити солодким еліксиром розради гіркий полин життєвих буднів, коли хочемо вилити затамовану образу; коли хочемо зцілити зранене пережитими болями серце, наповнити жагою життя спустошену душу?! У Божий храм... Адже "Святе письмо" - це відповідь на всі питання життя, а церква - місце для духового зарядження. Ми шукаємо захисту і опори в храмі і знаходимо. Так було споконвіків, так буде завжди. В час деградації людських душ люди особливо відчувають потребу заповнення духовної порожнечі. Шукають відповіді на споконвічні питання буття. Людина повертається до Бога. Церква - посередник між Богом і людиною. Все більше людей поспішають за допомогою до неї. Тішить те, що Божі храми переповнені під час Святої Літургії. Але якось не досить зручно молитися далеко від іконостасу. Торкнулася ця проблема і парафіян з м. Самбора, що на Львівщині. Тепер число їх зросло настільки, що церква Різдва Пресвятої Богородиці просто не в силі вмістити їх усіх. Тож вирішили збудувати ще один храм. Вже й ім'я чекає ще не народжене дитинче багатьох віруючих - Собор Покрови Пресвятої Богородиці.

Перший камінь заклали в 1991 році. За словами будівельників, їм ще потрібно 5 років. Не обходиться, звичайно, в наш скрутний час без впливових меценатів. Фінансують це благородне починання швейна фабрика, цукровий, меблевий, хлібний, спиртовий заводи, ДЕМЗ, колгосп ім. Стефаника, МП "Дженерал Бізнес" та інші. Велика частина офіри належить громаді. Замовили своє слово і побратими з діаспори: з Шотландії,США, Канади, Англії, Італії, Австралії. Багато чим сприяє голова самбірського міськвиконкому п. Чаплик.

Бригада будівельників збірна: 15 осіб, які працюють під керівництвом фахівця своєї справи - п. М. Бойка.

Зводяться катехизаційні зали для молоді, хорові приміщення. Розраховують, що під свій покров храм прийме 3,5 тисячі віруючих.

Побажаймо, хай Господь Бог благословить їх добру справу, хай Мати Божа прийме їх під свій покров, хай Святий Ангел-Хоронитель боронить храм цей і його відвідувачів від усього злого і провадить спасенною доро-

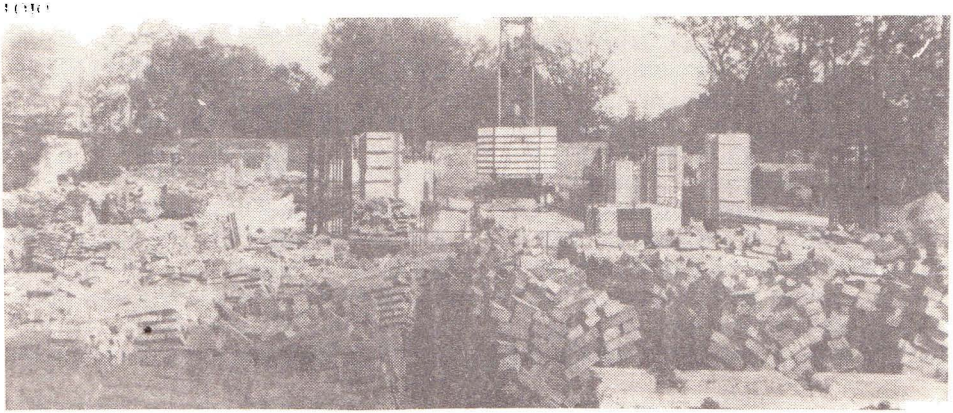

ПІДГОТОВКА ЧЕРНЕЦТВА ДО ЄПИСКОПСЬКОГО СИНОДУ

- Від 10 до 13 листопада 1992 року, в Колеваленца, що в області Перуджія, в Італії відбувся з'їзд Головних Настоятелів італійського чернецтва, з метою підготовки питань, які мають бути поставлені на Надзвичайній Асамблеї Італійського єпископату, що відбудеться в листопаді 1993 року, і на Синоді Єпископів всього світу, що відбудеться в 1994 році на тему богопосвяченого життя в Христовій Церкві. Головні настоятелі чернечих інститутів мають дати свої вказівки для глибшої богословської застанови над чернечим життям у плані нової євангелізації напередодні третього тисячоріччя християнства.

МАРІЙСЬКЕ ПАЛОМНИЦТВО "ВЕЛИКІ ШЛЯХИ ЄВРОПИ"

- Від 29 грудня 1992 року до 1 січня 1993 року відбудеться Марійське Паломництво під назвою "Великі шляхи Європи", Це паломництво відбудеться з нагоди відкриття одного спільного європейського ринку, до якого належить 12 європейських країн. Після вселюдних паломництв останніми роками до Сантіяго-де-Кампостелла, Ченстохови, Страсбургу й Праги, до Риму прибуде 6 тисяч католиків з різних країн західної і східної Європи, щоб таким чином виявити своє бажання побудови об'єднаної Європи від Атлантичного океану до Уралу. До Літургії в базиліці святого Павла; останнього дня року відбудуть цілонічне чування, а першого дня 1993 року будуть спільно молитися із Вселенським Архиереєм за мир у світі, а після того з базиліки святого Петра подадуться до базиліки Святої Марії Маддюре, щоб зробити посвяту Непорочному Серцю Марії.

СВЯЩЕННЕ ПРАВО НА ЖИТТЯ

- "Аборту та евтаназії ніяк не можна морально виправдати, без огляду на те, якщо державні закони їх дозволяють" - заявив Вселенський Архиєрей Іван Павло II на авдієнції із шотландськими єпископами. Папа при цій нагоді не тільки став в обороні священного права на життя, але закликав до побудови суспільства любови, основаного на солідарності й співпраці, щоб, таким чином, протистоятись культурі егоїзму і смерти. Водночас Його Святість заохочував єпископів наполегливо працювати над розбудженням релігійности серед католиків тільки з імені, дбати про виховання дітей і молоді в релігійному і моральному дусі, розбуджувати духовні покликання і підтримувати апостолят мирян.

В КАРАКАСІ - НАЙБІЛЬША МЕЧЕТЬ У ЛАТИНСЬКІЙ АМЕРИЦІ

- У столиці Венесуели, Каракасі, в грудні цього року буде відкрито найбільшу мечеть на латиноамериканському континенті, що носитиме ім'я "Ібрагіма-бін-Абдулаха-Азіза". Будинок займає п'ять тисяч

квадратних метрів і може помістити попад тисячу осіб. Всі кошти будови мечеті покрила Саудська Арабія. При мечеті включено місця для спорту, соціяльних і виховних установ. З мінарету, заввишки сто метрів, за мусульманським звичаєм, п'ять разів денно даватиметься знак на молитву. У Венесуелі живе попад 200 тисяч мусульман, які зберігають свою арабську мову та дотримуються Корану.

* * *

Старовинне містечко Жовква на Львівщині, яке від 1951 року ще до недавнього часу не могло називатись своїм історичним іменням, а було перейменоване на честь російського льотчика Нестерова, в неділю 25 жовтня урочисто й багатолюдно вітало Блаженнішого Верховного Архиєпископа й Митрополита, кардинала Мирослава Івана Любачівського, який вперше відвідав цей районний центр, після свого повернення на Україну. Греко-католицькій громаді Жовкви нещодавно повернуто церкву Різдва Христового, саме в якій відбулась урочиста Свята Літургія. Разом з Блаженнішим Кардиналом Мирославом Іваном Любачівським співслужили о. Іван Дацько, Генеральний Вікарій Львівської Архиєпархії; о. Назар Лех, ігумен Василіянського монастиря у Жовкві; о. Теодозій Янків, Магістр новіціяту Отців Василіян у Крехові та о. Ігор Когут, Жовківський Декан. У Жовкві Блаженнішого кардинала Любачівського вітали Представник Президента у Жовківському районі, Володимир Гарич, Голова Жовківської районної Ради народних депутатів Євген Янушевич та інші.

У святій Літургії взяло участь попад 5 тисяч вірних. Вони вітали дорогого гостя хлібом-сіллю. Блаженнішний подякував вірним за щирий і теплий прийом та передав усім присутнім Папське благословення.

Поселення на місці теперішньої Жовкви відомі ще з XIV сторіччя, а цю назву місто отримало наприкінці XVI сторіччя, коли було фортецею. З Жовквою нерозривно пов'язана історія Української католицької Церкви, адже тут у минулому був один з найбільших осередків монахів Чину Святого Василія Великого. Монастир там був заснований ще 1682 року королем Яном Собєським, який, до речі, був щедрим добродієм Василіянського Чину. Від 1895 року при монастирі розвинулась найбільша на ті часи Василіянська друкарня. Отці Василіяни активно займались видавничою діяльністю і Жовківська друкарня та наукова та популярна література Отців Василіян були відомі далеко поза межами України. Серед найважливіших релігійних видань слід згадати науковий журнал "Записки ЧСВВ", які щомісяця виходили тиражем 45.000 примірників, "Бібліотеку релігійної драми", "Бібліотеку релігійної прози", "Католицькі читання". Крім періодики видавництво випускало книжки релігійного й аскетичного змісту, богослужбові книги, молитовники тощо. Навіть українці із Східної України з подивом говорили: "Яку релігійну книжку не візьмеш у руки - все друкарня ОО. Василіян у Жовкві..." У 1907 році збудовано нову церкву, яка була парафіяльною.

Після довгих років важких переслідувань і репресій Чин ОО. Василіян відновлює славні духовні традиції минулого. Там наново відкрито монастир, налагоджується робота друкарні.

ЛЕГЕНДИ ПРО ХРИСТА

ГАРФА ЛЕЇЛІ

Далеко-далеко на Сході, в Арабії, жили колись три царі: Мельхіор, Каспар і Вальтасар. Та не тільки царями вони були, але й вельми вченими мудрецями, що вміли читати в зорях і з них провіщати майбутнє.

А саме в той час появилася на небі чудна косата зоря, - і з неї виворожили ті мудрі царі, що в Юдеї народилося Дитя, яке стане Месією, Спасителем світу. І ось порішили всі три вибратися з поклоном до Новонародженця.

А була в одного з цих царів, у Мельхіора, молода донечка - на ймення Леїля. Гарна вона була, як весняна квітка, здорова, але - німа. Не зроду. Коли їй ішло на шостий рочок, налякалася пустельного лева, що вдерся під мури палацу і пронизливим ревом сіяв острах довкола. Тоді то Леїля занімріла і стала сумна-пресумна. Бо в неї було багато думок і питань у голівці, багато почувань у серденьку, а не могла їх висловити. Зате вухо стало в неї дуже чутке на всякі звуки. Вона годинами вслухувалася у плюскіт водиці в палацових водограях, у щебетання пташок і шелестіння широколистих високих пальм у батьківських городах.

Щоб заспокоїти жадобу звуків Леїлі, цар Мельхіор велів зробити для неї малу золотострунну гарфу. І тепер Леїля проводила цілі дні, граючи на своїй гарфі орлиним пером, як це водилося в Арабії.

Коли вирішено, що всі три царі виберуться в дорогу до Юдеї, Леїля стала знаками просити батька, щоб і її взяв із собою.

- Хочу теж побачити Новонародженця, малого царевича, - немов говорили її очі й рухи. - Хочу завезти Йому теж дарунок від себе.

Але ні цар Мельхіор, ні цариця-мати не згодилися на прохання доні. Казали: дорога далека, непевна для старих, а що й говорити про дитину!

Тоді Леїля принесла свою золотострунну гарфу і, кладучи її між подорожні батькові клунки, давала зрозуміти, що хоче свою цінну забавку подарувати малому Дитяткові.

І вибралися три царі в дорогу. Їхали на верблюдах із численною службою, а везли з собою багаті дари. Золоті прикраси, пахучі кадила арабські і цінне миро, олійки, бальзами. А ясна косата зоря ішла перед ними, показуючи дорогу.

Але царі незнали, де саме народився майбутній Месія, тому рішили вступити раніш до Єрусалиму і в тамтешнього царя Ірода про все розпитати.

Ірод збентежився дуже, коли почув про якогось нового царевича. Він уже ладив на престіл по собі свого сина. Скликав Ірод учених у письмі і священиків та спитав їх, чи справді і де народився новий цар.

А вчені духовники відповіли:

- Написано в книгах пророків: "І ти, Вифлиєме, не найгірше з міст, бо з тебе вийде князь - пастир народу, а ім'я його Ісус".

Налякався Ірод цього віщування, прикликав до себе потайки араб-

ських мудреців і каже до них:

- Ідіть до Вифлиєму і розвідайте достатньо про того Новонародженця, а повертаючи, вступіть знову до мене з вісткою, щоб я міг йому поклонитися.

І подалися три царі в дальшу дорогу, а косата зоря вгорі стелила ясний шлях перед ними. І весь час дожидали мудреці, що побачать здалеку мури пишного палацу майбутнього володаря світу, коли це зоря-провідниця стала перед бідним придорожнім вертепом.

Зупинилися перед ним і три царі, злізли зі своїх верблюдів і з дарами увійшли в стайню. І побачили Дитятко і Його Матір Марію, і старенького Йосифа, і вола, і осла, і дрібну пташню в щілинах крівлі.

І впали мудреці на коліна перед Ісусом і поклонилися Йому. Почули серцем, що хоч роджений у бідності, царем світу стане колись. І зрозуміли теж у покорі, що їх дари - ніщо для Малого. Золота Йому не треба, бо Його царство не від світу цього, ні пахучих кадил, що ними поганські жерці обкурюють своїх мертвих ідолів, ні дорогих бальзамів.

І засумували три мудреці, що вони, хоч багаті володарі, не мають чим обдарувати оцю Дитину. Та ось пригадав собі цар Мельхіор, що в нього у клунках є ще дарунок Леїлі, єдина розрада його каліки-донечки, золотострунна мала гарфа. І припіс її і поклав несміливо в яслах перед Дитятком. А Ісусик ухопив її радісно в руки і доторкнувся струн. І полилася музика, якої не чули ще в своїм житті царі-мудреці, хоч мали на своїх дворах не абияких музик і співаків. А серце царя Мельхіора стрепенулося передчуттям якогось великого щастя.

Коли мудреці поверталися вже додому, об'явився їм у сні янгол Божий і остеріг:

- Не вступайте до Ірода, бо він недобре задумує на Дитятко. Хоче вбити Його.

І поїхали мудреці іншою дорогою, а косата зоря стояла ще довго на небі, їм на втіху, а Іродові на тривогу.

***

Уже цар Мельхіор доїхав до своєї столиці та увійшов зі слугами на подвір'я палацу, коли це почув дзвінкий дитячий спів у садку:

У яслах на сіні
Дитя спочиває
А моя гарфа
Йому приграває.

- Лелія! Невже ж це вона співає? - дивувався цар, хоч давно вже, ще там у вертепі, було в нього передчуття чогось незвичайного, що стріне його дома.

- Так, це вона! - підтвердила цариця-мати. І розповіла, що такої і такої днини, о такій і о такій годині Леїля несподівано сплеснула в рученята і промовила: "Мамо, говорю!"

Тоді цар Мельхіор зміркував, що це сталося саме в той час, коли він вкладав золотострунну Леїлину гарфу в руки Ісусикові.

І припав до землі, поклонився в сторону Вифлеєму і закликав голосом великим:

- Насправді живий Бог там народився!

ТЕРНИСТИЙ ШЛЯХ ПРЕОСВЯЩЕННОГО ЙОСАФАТА ФЕДОРИКА, ЧСВВ

Йосиф Федерик народився 20 XII 1897 р. в м. Ярославі (Польща) в родині залізничника. Незабаром після народження Йосифа родина переїхала до м. Стрия Дрогобицької області в Україну, де і пройшли його дитячі роки. В 1918 р. після закінчення стрийської гімназії він вступає до Львівської духовної семінарії, яку закінчує в 1921 р.

Завершивши своє навчання в семінарії, Йосиф іде в Крехівський монастир оо. Василіян, де пробув до 1924 р. В 1924 р. розпочинає свої вищі студії в римській академії. Закінчивши Академію в 1928 році, отримує тайну Священства з рук Єпископа Ісайї Паподополоса. В цьому ж році повертається в Україну, де розпочинає викладати богословіє в Добромилі та Кристинополі. З Кристинополя о. Йосафат переїжджає до м. Городла Грубешівського повіту Люблінського воєводства, там його стараннями збудовано церкву. З 1937 по 1938 рр. був катехитом в с. Лаврові, згодом був призначений настоятелем (ігуменом) монастиря оо. Василіян в Перемишлі.

В 1944 році призначений ігуменом Золочівського монастиря оо. Василіян. З вересня 1945 р. розпочався тернистий шлях о.Йосафата. Його заарештовують і засуджують на 6 років каторжних робіт, однак в 1948 р. по касації він був достроково звільнений і повернувся до Золочева. З осені 1948 р. по травень 1949 р. вчився на курсах бухгалтерів та переїхав в с. Жабишня Зборівського району Тернопільської області, де до липня 1950 р. нелегально відправляв богослужіння як католицький священик. 28 липня 1950 р. був затриманий, але після перевірки документів його відпустили. Отець переїжджає до Львова і працює на державних роботах: в дитячих яслах, в аптеці, як рахівник. У той час о. Йосафат продовжує своє життя як підпільний священик, допомагає людям духовно і матеріально. Завдяки можливості розповсюдження молитовників, на зібрані кошти висилає пакунки в'язням греко-католицьким священикам, надає допомогу їхнім родинам.

У 1952 р. за нелегальну діяльність трибунал засуджує його на 25 років позбавлення волі . Його засилають до Воркути. В 1956 р. він отримав зменшення терміну ув'язнення до 10 років. Звільнений був 18 березня

1960 р., відбувши загалом 7 років і 11 місяців в ув'язненні. Після звільнення не зміг повернутись в Україну, а змушений був переїхати до Казахстану, а потім - у Фрунзе та Караганду, працюючи як нелегальний священик серед українців та німців, котрі там проживали. Ще коли був на засланні, зустрічався і вів таємне листування із Митрополитом Йосифом Сліпим. Невдовзі отримав потаємно єпископські свячення та повернувся в Україну, де замешкав у рідні в м. Трускавці. Веде підпільну працю: пише декілька теологічних праць, перекладає з французької "Поучення для священиків", постійно ризикуючи, продовжує свою душпастирську діяльність аж до самої смерті. Помер в м. Стрию 28.12.1979 р. Похований біля своїх батьків в Стрию. Єпископи Софрон Дмитерко, ЧСВВ та Павло Василик відправили Панахиду і заупокійну службу за страдника католицької церкви Преосвященного Йосафата Федорика, ЧСВВ.

Після приїзду до Львова Блаженнішого Кир.Мирослава Любачівського на могилі єпископа Йосафата Федорика була відслужена панахида.

Цього року припадає 95 річниця з дня народження світлої пам'яті Преосвященного Йосафата Федорика ЧСВВ. Нехай Господь прийме його страдницьку душу у своє небесне Царство.

Вічна йому пам'ять!

Ірина Карпинець,
Племінниця єп. Йосафата.

Від редакції:

Запрошуємо всіх читачів нашого часопису вшанувати світлу пам'ять Преосвященного Владики Йосафата Федорика, ЧСВВ Господнею молитвою та відвідати виставку у Львівському музеї історії релігії, яка розповідає про його життя і діяльність.

Офіційне відкриття виставки.

УПОКОЇВСЯ В БОЗІ ОТЕЦЬ БОГДАН ТОДАВЧИЧ,ЧСВВ

Народився у селі Малий Раковець Іршавського району Закарпатської області в дуже бідній сім'ї. Мати померла, коли він ще був маленькою дитиною. Будучи дуже спосібним юнаком, діставав допомогу від держави і так закінчив Хустську гімназію в 1944 році. Того ж року поступив на новіціят отців Василіян в Мукачеві. Обіти склав 7 квітня 1946 року. Був вивезений з цілим монастирем 22 березня 1947 року до Імстичева і там перебував з іншими монахами до кінця квітня 1950 року, коли частина монахів була арештована, а частина розігнана по домах.

Працював у садівництві Вишківського радгоспу, відтак у санаторії Нанково коло Хуста. Був висвячений на священика у Львові в 1958 році єп. Миколаєм Чарнецьким. Скоро виїхав на працю між німцями в Киргизію. Там крім нього перебував о. Антоній Станканинець, ЧСВВ і о. Христофор Маргітич, ЧСВВ, а з Галичини - часто крім інших туди приїжджав Єпископ кир Йосафат Федорик, ЧСВВ. У столиці Киргизії Фрунзе провадив дуже скромне і дуже активне життя, але сильно підірвав собі здоров'я. Приїхав на Закарпаття 1989 року, правив у с. Білках і монастирі Імстичові. З початку 1990 року був ігуменом Боронявського монастиря, Останні роки життя провів у селі Білках, у домі о. Павла Мадяра, ЧСВВ.

Відзначався дуже великою скромністю, убогістю духа і великою ревністю в спасенні безсмертних душ. Надзвичайно любив хворих і постійно відвідував їх. Любив точність, яку перейня від німців і посійно заохочував вірних до частого принимання св. Тайн, що визивало спротив вихованих по православному вірних: їх навчали, що приступати часто до св. Тайн - гріх. Білецькі вірні його високо цінили за його сильні і змістовні провоВіді і за його велику ревність. Постійно терпів на великі шлункові болі, але церкву відвідував до послідньої хвилі. Більшої убогості, як він практикував, важко уявити... Помер 25.VIII. 1992 р., і похований на цвинтарі Імстичівського монастиря. Вічна йому пам'ять!

О. Павло МАДЯР,ЧСВВ.

ДІВЧАТА!

Хто з Вас відчуває щире прагнення стати монахинею, служити Господу Богу, Церкві та нашому українському народові, бути досконалою в чеснотах і святою,

Вступайте!

У Згромадження Сестер Мироносиць під покровом святої Марії Магдалини!

Це Згромадження має за ціль:

освятити і удосконалити своїх членів у монашому житті, катехизація дітей, служіння і допомога всім потребуючим, опіка хворими, перестарілими, сиротами.

До Згромадження може вступити кожна чесна і побожна українська дівчина, греко-католичка, віком від 16 до 30 років.

Після півріччної кандидатури кандидатка приймає монашу одежу і вступає до 2-річної духовної школи-новіціяту під керівництвом священика Духовного Провідника та Сестри Магістри, де практикує духовне життя та вивчає потрібні науки.

Після закінчення новіціяту сестри складають монаші обіти і працюють у тій справі, до якої мають здібності і потрібне приготування: опіка хворими, духовна праця з родинами, катехизація дітей, навчання молоді, студії в духовних інститутах, прикраса храмів, вишивка, шиття літургійних риз.

НАША АДРЕСА:

284014, м. Івано-Франківськ
вул. Індустріальна, 8,
Сестри Мироносиці
(Головний дім).

МІСІОНАР
ПРЕСВЯТОГО ІСУСОВОГО СЕРЦЯ

Український католицький місячник

Видають ОО. Василіяни

Редколегія:

о. Теодозій Янків, ЧСВВ (головний редактор)
о. Йосафат Глуховецький, ЧСВВ (співредактор).

о. Дам'ян Богун, ЧСВВ,
о. Маркіян Когут, ЧСВВ

У праці над номером допомагали:

Мар'ян Лозинський,
Михайло Присяжний,
Ольга Федик.

Адреса редакції:

м. Львів, 290019
вул. Б. Хмельницького, 36
Святоюфріївський монастир оо. Василіян
тел. 72-95-69.

Реєстраційне свідоцтво
ЛВ - № 122
Зам. №

ЗМІСТ

Намірення Апостольства молитви на грудень 2, 16

Святий Миколай - Покровитель грудня 3-5

Папа Іван Павло II навчає 7

Звернення Святішого отця 8-10

Проповідування і слухання Божого слова 11-12
о. Василь Дрібненький, ЧСВВ

Перші Місіонарі Пресвятого Ісусового Серця 13
о. Дам'ян Богун, ЧСВВ

Життя св. Василія Великого 14-16
Павло Аллярд

Початки і розвиток Марійських дружин у світі 17-18
о. І. Назарко, ЧСВВ

Отче, кричіте 19-27
Роман Брезіцький

Капличка на високому замку 22
о. Йосип Будай, ЧСВВ

Святкування 100-річчя Сестер служебниць в Україні 23-24

"Опус Деі" - Діло Боже 25-26

Зводиться Храм Божий 27

Інформаційна мозаїка 28-29

Гарфа Леілі 30-31
Легенди про Христа

Слідами пам'яті 32-33

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.

● Редакція застерігає собі право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.